

heeft men vanaf nu een administratieve beoepsinstantie ingesteld.

2. Festivals en Steunpunt

Nieuw zijn de categorieën *festivals* en *steunpunt voor de podiumkunsten* die aan de bestaande categorieën *theater*, *muziektheater*, *dans* en *kunstencentra* worden toegevoegd, echter zonder aparte beoordelingscommissies. Dansfestivals worden beoordeeld door de Beoordelingscommissie voor dans, theaterfestivals door de Beoordelingscommissie voor dramatische kunst,... interdisciplinaire manifestaties door ad hoc commissies. Festivals die werken met hetzelfde personeel en in dezelfde infrastructuur als een continue werking waaraan ze verbonden zijn, worden verzocht een fusie aan te gaan. Het festival dient dan te worden geïntegreerd in de permanente organisatie; zij moeten een gemeenschappelijk subsidiedossier opmaken. In dat geval zou bijvoorbeeld Klapstuk kunnen verkeren. Die fusies moeten het landschap rationeler en transparanter maken.

Het steunpunt podiumkunsten moet 'als doel hebben een bijdrage te leveren tot het optimaal functioneren van de podiumkunsten op alle niveaus en in al hun aspecten. Daartoe zal het de kennis en meningsvorming over de podiumkunsten bevorderen, zowel op nationaal als op internationaal niveau', zo stelt het decreet. Een en ander dient gerealiseerd te worden door studie en onderzoek, promotie en spreiding van kunstenaars in binnen- en buitenland en het beheren van informatie en documentatie. Op die manier moet het steunpunt een dienstverlenende en ondersteunende functie krijgen voor *professionele* podiumkunsten. Als steunpunt zou het Vlaams Theaterinstituut (VTi) in aanmerking kunnen komen. Meer nog, aangezien het VTi zowat het enige steunpunt in Vlaanderen is, lijkt dit punt uit het decreet 'à la tête du client' geschreven.

3. Seizoen

Het vorige decreet deelde een subsidieperiode in kalenderjaren in, nu wordt met seizoenen (1 juli tot 30 juni) gewerkt. Enkel de projectsubsidies, de subsidies aan scheppende kunstenaars en de subsidies aan het steunpunt zullen per kalenderjaren worden toegekend.

4. Beginnende gezelschappen

Het onderscheid tussen projectsubsidie en structurele subsidie blijft gehandhaafd. De start-enveloppe, een subsidie van minimum zes miljoen die theatergezelschappen op koers moest zetten, wordt niet opnieuw opgenomen. De norm van tachtig voorstellingen per seizoen bleek voor beginnende gezelschappen veel te hoog gegrepen. Bovendien moesten de in-

komsten minimum tien procent van de uitgaven bedragen. Slechts twee van de zes 'starters' haalden deze norm. Onder meer omwille van die te hoge eisen wordt de start-enveloppe – die trouwens enkel voor de dramatische kunst van toepassing was – afgeschaft en wordt de steun aan beginnende gezelschappen overgeheveld naar de projectenpot. Het aantal criteria voor die projectenpot neemt toe. Waar vroeger enkel administratieve normen golden – over een rechtspersoonlijkheid beschikken, gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of Brussel stad – worden nu ook eisen gesteld met betrekking tot het aantal voorstellingen: er dienen nu vijf voorstellingen te worden gespeeld van het gesubsidieerde project. De bepaling over de tien procent eigen inkomsten is geschrapt. Men is immers van mening dat een beginnend gezelschap moet kunnen experimenteren zonder recuperatie-eisen.

5. Kunstencentra

De definitie van de kunstencentra blijft in het decreet ongewijzigd: 'een organisatie met een multidisciplinair karakter met de nadruk op de podiumkunsten; de kunstencentra hebben als opdracht de ontwikkelingen in de nationale en /of internationale kunstproductie te volgen op een receptieve wijze (...) en op productieve wijze'. Maar de Memorie van Toelichting bij het decreet wijst erop dat de kunstencentra een grotere rol moeten spelen in het ontdekken van nieuw talent. Hoe is echter niet duidelijk. De normen terzake werden niet verhoogd. Nog steeds dient slechts één creatieopdracht te worden toegekend per erkenningsperiode van vier jaar.

6. Vorm versus inhoud

De wijzigingen in het nieuwe decreet blijven tot het formele niveau beperkt. De criteria om het decreet uit 1993 als 'geslaagd' te quoteren en het nieuwe podiumkunstendecreet erop te enten zijn louter kwantitatief. Er werd 'een grote artistieke activiteit' ontwikkeld. Of die ook vernieuwend of kwalitatief hoogstaand was, is niet aan de orde geweest. Het oude decreet werd goed onthaald omdat het voor 'de nodige administratief-technische omkadering' zorgde, niet omdat het een innovatie in het landschap teweegbracht. Het nieuwe decreet zet in die zin een logische stap: het zal voor een nog *grotere* artistieke activiteit zorgen. De organisaties krijgen nu duidelijkheid over het indienen van hun dossiers en over de mogelijkheden van beroep, dat kan inderdaad een zekerheid bieden. De vraag is echter of het Vlaamse podiumkunstenlandschap daar *inhoudelijk* beter van wordt. In zijn beleidsnota *Werken aan Netwerken* stelde Luc Martens indertijd dat de

kunst 'als één van de zachte sectoren kordaat verdedigd moet worden'. Een nobele gedachte waar op het eerste gezicht niets op af te dingen valt. Het podiumkunstenbeleid dreigt echter in een paradoxale situatie te belanden. Het is inderdaad een goede zaak dat de kunsten in Europa niet aan de wetten van de markt zijn onderworpen. De vraag is echter of door dergelijke formele erkenningsprocedures het beleid niet een al te harde logica hanteert. Zelfs de notie van 'kwaliteit', de enige die een inhoudelijke discussie mogelijk maakt, wordt ingevuld aan de hand van formele normen als publieksspreiding en diversiteit. De organisator neemt de plaats in van de artiest. Het kunstenbeleid verwordt tot een bedrijf dat op rationele wijze gemanaged wordt om een zo omvangrijk mogelijk resultaat op te leveren.

Daarnaast rijst de vraag waarom men niet meer rekening heeft gehouden met de verzuichten van de kunstensector zelf. Het decreet van 1993 zorgde immers van meet af aan voor discussies. De beruchte 'tussenschotten' zorgden voor wrevel en ongenoegen. Men heeft beslist ze toch te behouden, met als argument dat niet elke evolutie in de sector moet beantwoord worden met nieuwe categorieën, aangezien deze toch niet absoluut zijn. De oplossing waarvoor men geopteerd heeft, is de verschillende disciplines zo breed mogelijk te definiëren. Het mimetheater, dat volgens de betrokkenen zelf dans noch theater is, zal naargelang het project door de beoordelingscommissie theater, dans of muziektheater worden beoordeeld en indien nodig door een ad hoc commissie. Een dergelijke beslissing roept vragen op. Als de categorieën zo onhoudbaar zijn dat te pas en te onpas ad hoc commissies worden opgericht, waarom ze dan niet afschaffen? De dwang tot verdeling en in hokjes plaatsen neemt beangstigende vormen aan. En hoe groot blijft binnen dat strak afgebakende gebied dat steeds meer op een bedrijf gaat lijken nog de autonomie van de kunstenaar?

De dossiers zijn ingediend, de commissies aan het werk. Welke de verdiensten en de mankementen van het nieuwe decreet zijn, zal de zeer nabije toekomst uitwijzen.